KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 11e oktober 1972 door de Minister van Nederlandse Cultuur verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van decreet "houdende toelageregeling voor de Nederlandstalige dramatische kunst", heeft de 9e november 1972 het volgend advies gegeven :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

Het ontwerp-decreet dat op artikel 2,eerste lid,2°,van de wet van 21 juli 1971 steunt, beoogt het geven van een regeling van de geldelijke tussenkomst van de Staat, de provincies en de gemeenten ten behoeve van de in het ontwerp nader omschreven toneelvoorstellingen in het Nederlandse taalgebied.

De eerste rechtsvraag rijst in verband met het ontworpen artikel 10, luidende als volgt :

"Artikel 10. De besturen van de provincie en van de gemeente waar de vaste schouwburg van een gezelschap van het type A gelegen is, zijn er gezamenlijk toe gehouden, elk jaar, aan dat gezelschap, gewone subsidies te verlenen waarvan het globaal bedrag ten minste gelijk is aan de gewone rijkssubsidie van dat jaar en ten hoogste gelijk is aan het bedrag van de werkings- en personeelsuitgaven van het gezelschap, verminderd met de gewone rijkssubsidie en verminderd met de tijdens het vorig dienstjaar geboekte ontvangsten.

Behoudens afwijkingen toe te staan door de Koning, valt het bij dat artikel bedoeld globaal subsidiebedrag voor een derde ten laste van de provincie en voor twee derden ten laste van de gemeenten of van de agglomeratie ".

Het artikel schrijft een gebiedende, financiële regeling voor, die de provincies en de gemeenten moeten toepassen ten opzichte van bedoelde toneelvoorstellingen die in de op hun grondgebied gelegen schouwburg worden gegeven. Ten aanzien van zodanige regeling gelden de constitutionele bezwaren die de Raad van State heeft gemaakt in zijn advies van 2 juni 1972 in verband met het ontwerp-decreet betreffende de openbare bibliotheken.

.../...

In dat advies heeft de Raad van State als zijn mening te kennen gegeven dat de Cultuurraad niet bevoegd is "de provincies en de gemeenten te verplichten tot het verstrekken van financiële hulp aan erkende openbare bibliotheken en tot het geheel of gedeeltelijk dragen van de last van die uitgaven". "Om dit constitutioneel mogelijk te maken", zo luidt het advies verder, stelt de Raad van State voor in artikel 22 van de wet van 3 juli 1971 een algemene bepaling in te voegen luidend als volgt :

"3° de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten of de gemeenten met taken te belasten of de Koning machtigen dit te doen" (L.11.572/1, blz. 20).

De constitutionele bezwaren die aan artikel 10 verbonden zijn bestaan niet, indien men zou uitgaan van een andere opvatting, te weten dat de Rijkstoelagen slechts verleend worden op voorwaarde dat de betrokken provincie of gemeente toelage verlenen volgens de maatstaf die in het artikel wordt gegeven.

De constitutionele bezwaren die ten opzichte van artikel 10 gemaakt worden, gelden ook ten opzichte van artikel 12.

De tweede rechtsvraag betreft de artikelen 7, 9 en 13 van het ontwerp. De artikelen luiden als volgt :

.../...

"Artikel 7. De Koning bepaalt op voordracht van de Minister van Nederlandse Cultuur voor de gezelschappen van het type A het te subsidiëren artistiek kader en de weddetoelagen, op basis van hetwelk de gewone rijkstoelage zal worden berekend en na de Raad van advies te hebben gehoord.

Elke wijziging van het artistiek kader dient om subsidieerbaar te zijn dezelfde procedure te volgen.

Artikel 9. Specifieke rijkstoelagen kunnen worden toegekend voor bijzondere prestaties en opdrachten volgens normen door de Minister van Nederlandse Cultuur vastgelegd op advies van de Raad van advies.

Artikel 13. Na raadpleging van de Raad van advies wordt een gewone rijkssubsidie per toneelproduktie uitgekeerd, berekend op basis van vaste gegevens wat aantal acteurs, uitrustings- en werkingskosten van deze gezelschappen betreft.

De Minister van Nederlandse Cultuur kan bovendien voor bijzondere prestaties en opdrachten specifieke toelagen verstrekken".

De memorie van toelichting geeft in verband met die artikelen de volgende verklaring :

"Wat de subsidiëring van de erkende gezelschappen betreft voorziet het ontwerp van decreet gewone rijkssubsidies en specifieke rijkssubsidies voor bijzondere prestaties.

.../...

Het te subsidiëren artistiek kader wordt door de Koning bepaald. Het gesubsidieerd artistiek kader kan minder omvangrijk zijn dan het reëel artistiek kader.

Onder artistiek kader wordt verstaan de directeur, de acteurs, de regisseurs en artistieke medewerkers die verbonden zijn aan bedoelde gezelschappen.

De volledige uitgaven voor wedden betreffende dit kader vallen ten laste van de Staat, met inbegrip van de patronale bijdragen voor de Rijksmaatschappelijke Zekerheid. Deze toelagen worden maandelijks rechtstreeks aan de gesubsidieerde gezelschappen uitgekeerd ten einde de regelmatige likwidatie van de toelagen te voorzien.

Specifieke toelagen worden voorzien voor opdrachten en prestaties die buiten de normale activiteiten van de gezelschappen liggen of als aanmoediging voor de toneelschrijfkunst. De toekenning van de toelagen kan gekoppeld worden aan het bestaan van een systeem van inspraak".

Het voor de toneelgezelschappen van het type A te subsidieren artistiek kader, de wedden die er in voorzien worden (artikel 7), de bijzondere prestaties en opdrachten die in aanmerking komen voor de "specifieke" Rijkstoelage (tekst van artikel 9), "de aanmoediging voor de toneelschrijfkunst (artikel 9, memorie van toelichting), de maatstaf die in aanmerking komt voor de berekening van de gewone Rijkstoelagen aan toneelgezelschappen van het type C (artikel 13), zijn hoofdzakelijke gegevens waarvan de regeling uiteraard een essentieel bestanddeel van het ontworpen toelagestelsel is.

.../...

Zodanige regeling dient in haar geheel of ten minste in de essentiële bepalingen ervan het werk van de Cultuurraad zelf te zijn.

Het ontwerp stelt evenwel voor die regeling over te laten aan de Regering.

Deze delegatie van bevoegdheid heeft ten gevolge dat enerzijds het in de artikelen 4, 5 en 6 van de wet van 3 juli 1971 voorziene mecanisme ter voorkoming van elke discriminatie om ideologische en filosofische redenen en anderzijds de bijzondere procedure ter voorkoming en regeling van conflicten tussen de wet en het decreet en tussen de decreten, zoals bepaald in afdeling III van hoofdstuk II van dezelfde wet buiten werking wordt gesteld, wat met deze wet strijdig is.

*
* *

Volgens artikel 5 van het ontwerp moet de boekhouding betreffende het beheer van de inrichtende rechtspersoon zodanig zijn ingericht dat de financiële controle in verband met de aanwending van de Rijkstoelagen mogelijk is

In dit verband wijst de Raad van State erop dat de controle op de toekenning en op de aanwending van de toelagen terzake geregeld wordt bij het koninklijk besluit nr. 5, van 18 april 1967 en het koninklijk besluit van 26 april 1968.

.../...

Overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole, van het koninklijk besluit van 24 maart 1972 betreffende de Staatssecretarissen, verbonden met de koninklijke besluiten van 21 januari 1972 waarbij de leden van de regering worden benoemd en 15 februari 1972 waarbij de uitoefening wordt geregeld van de bevoegdheden van het Ministerie van Financiën, vereist het ontwerp het akkoord van de Staatssecretaris voor Begroting.

Ten slotte dient opgemerkt dat uit het onderzoek blijkt dat de ontworpen regeling enkel rekening houdt met de op dit ogenblik bestaande toestand en dus geen toepassing zal kunnen vinden op latere, nieuwe toestanden.

De nieuwe tekst, die de Raad van State voor het ontwerp, onder het boven gemaakt voorbehoud voorstelt, bevat een aantal loutere redactieverbeteringen die geen commentaar behoeven en ordent de ontworpen regeling op een logische wijze.

Artikel 1.

Ten laste van het bij de wet ter beschikking van de Cultuurraad gesteld globaal krediet, verleent de Minister van Nederlandse Cultuur, onder de bij of krachtens dit decreet bepaalde voorwaarden, gewone jaarlijkse of buitengewone Rijkstoelagen aan de rechtspersonen als bedoeld in artikel 2, § 1, en onder wier beheer toneelvoorstellingen worden gegeven.

.../...

Artikel 2.

§ 1. Voor het toekennen van de gewone Rijkstoelagen gelden de volgende vereisten :

1° de toneelvoorstellingen staan onder het beheer van een provincie, een gemeente, een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut als bedoeld in de wet van 27 juni 1921, welke hierna de inrichtende rechtspersonen worden genoemd;

2° de inrichtende rechtspersoon heeft een erkend toneelgezelschap aangeworven;

3° de boekhouding betreffende het in 1° bedoeld beheer moet zodanig zijn ingericht dat de financiële controle in verband met de aanwending van de Rijkstoelagen mogelijk is.

Artikel 3.

§ 1. Als toneelgezelschap van het type A kan worden erkend, het gezelschap dat voldoet aan de volgende vereisten :

1° het gezelschap moet bestaan uit ten minste vijfentwintig acteurs, die de beroepskaart bezitten, uit twee regisseurs en uit twee artistieke medewerkers, die met de inrichtende rechtspersoon contractueel verbonden zijn voor de duur van ten minste één jaar ;

.../...

2° het artistiek beleid van het gezelschap wordt gevoerd en het repertoire wordt vastgesteld door een directeur die door de inrichtende rechtspersoon contractueel in dienst is genomen voor de duur van ten minste drie jaar en die in zijn taak wordt bijgestaan door een commissie van advies, bestaande uit :

a) vijf leden aangewezen door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente die de inrichtende rechtspersoon is of indien dit niet het geval is, in wier schouwburg de zetel van de inrichtende rechtspersoon is gevestigd;

b) vier leden aangewezen door de Minister van Nederlandse Cultuur;

c) twee leden aangewezen door de bestendige deputatie van de provincie, waarin de zetel van de inrichtende rechtspersoon is gevestigd.

De directeur en twee vertegenwoordigers van het toneelgezelschap mogen de vergaderingen van de commissie bijwonen en hebben er raadgevende stem.

3° het toneelgezelschap heeft de beschikking over een vaste schouwburg met ten minste vijfhonderd zitplaatsen en moet ten minste honderdzestig opvoeringen in één speelseizoen geven;

4° het toneelgezelschap moet zijn medewerking verlenen aan het stelsel van uitwisseling tussen de toneelgezelschappen van het type A, overeenkomstig de door de Koning te stellen nadere regelen.

§ 2. Als toneelgezelschap van het type B kan worden erkend, het gezelschap dat voldoet aan de volgende vereisten :

.../...

1° het gezelschap moet bestaan uit ten minste vijftien acteurs die de beroepskaart bezitten en die met de inrichtende rechtspersoon contractueel verbonden zijn voor de duur van ten minste één jaar;

2° het artistiek beleid van het gezelschap wordt gevoerd en het repertoire wordt vastgesteld door een directeur die met de inrichtende rechtspersoon contractueel verbonden is voor de duur van ten minste één jaar en die in zijn taak wordt bijgestaan door een commissie van advies, waarvan de samenstelling door de inrichtende rechtspersoon wordt bepaald met dien verstande dat de vertegenwoordiger van de Minister van Nederlandse Cultuur en de vertegenwoordiger van de andere subsidiërende openbare besturen, deel uitmaken van de commissie ;

3° het toneelgezelschap moet ten minste honderd veertig voorstellingen tijdens één speelseizoen geven, in schouwburgen met ten minste tweehonderd vijftig zitplaatsen.

§ 3. Als toneelgezelschap van het type C kan worden erkend, het gezelschap dat voldoet aan de volgende vereisten :

1° het gezelschap moet voor de helft bestaan uit acteurs die de beroepskaart bezitten en waarvan ten minste vijf door de inrichtende rechtspersoon contractueel in dienst zijn genomen voor de duur van ten minste één jaar;

2° het gezelschap moet ten minste honderd voorstellingen tijdens één speelseizoen geven in schouwburgen met ten minste vijftig zitplaatsen.

.../...

§ 4. De erkenning wordt verleend of ingetrokken door de Koning op voorstel van de Minister Nederlandse Cultuur, na advies van de raad van advies voor dramatische kunst, hierna de raad van advies genoemd.

Artikel 4.

De gewone jaarlijkse Rijkstoelage ten voordele van de inrichtende rechtspersonen die toneelgezelschappen van type A of B aangeworven hebben, bestaat uit een weddetoelage en een werkingstoelage.

De Koning bepaalt, de raad van advies gehoord, voor de toneelgezelschappen van het type A en van het type B, het aantal betrekkingen en het salaris die voor de berekening van de weddetoelage in aanmerking komen, binnen de hierna bepaalde maximale grenzen :

1° voor de toneelgezelschappen van categorie A, ... betrekkingen van beroepsacteur, salaris ..., ... betrekkingen van beroepsregisseur, salaris ..., ... betrekkingen van artistiek medewerker, salaris ..., een betrekking van directeur, salaris ... ;

2° voor de toneelgezelschappen van categorie B, ... betrekkingen van beroepsacteur, salaris ...

De maximale grenzen van de salarissen die voor subsidiëring in aanmerking komen worden gekoppeld aan de schommelingen van het algemeen indexcijfer der consumptieprijzen.

.../...

De werkingstoelage beloopt een vierde van de weddetoelage.

Artikel 5.

(Voor het geval dat de hiernabedoelde toelagen van de provincie en de gemeente vrijwillig worden verleend).

De gewone Rijkstoelage ten voordele van de inrichtende rechtspersonen die een toneelgezelschap van type A aangeworven hebben, wordt slechts toegekend op voorwaarde dat de provincie en de gemeente in wier gebied de zetel van de inrichtende rechtspersoon is gevestigd, gezamenlijk aan deze een jaarlijkse toelage verlenen die gelijk is ten minste aan het bedrag van de gewone, voor het beschouwde jaar toe te kennen Rijkstoelage.

Artikel 6.

De gewone Rijkstoelage ten voordele van de inrichtende rechtspersonen die contractueel verbonden zijn met de leden van een toneelgezelschap van het type C, wordt per opgevoerde toneelproduktie berekend op grond van het aantal acteurs wier aantal ten hoogste ... mag bedragen, en van de uitgaven voor uitrusting en werking die voor de beschouwde toneelproduktie onmisbaar zijn. Zij wordt verleend na raadpleging van de raad van advies.

Artikel 7.

Buitengewone Rijkstoelagen kunnen worden verleend als vergoeding voor opdrachten en prestaties die buiten de normale taken van de toneelgezelschappen van de drie typen liggen of als aanmoediging voor toneelauteurs.

.../...

De Koning bepaalt, na raadpleging van de raad van advies, de regelen voor het verlenen van zodanige toelagen. Zodanige koninklijke besluiten behoeven de goedkeuring van de Cultuurraad.

Artikel 8.

Dit decreet kan worden aangehaald onder de titel : "Toelagendecreet Dramatische Kunst".

Artikel 9.

Dit decreet treedt in werking op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin het in het Belgsich Staatsblad is bekendgemaakt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F.LEPAGE, eerste voorzitter,

H.ADRIAENS, staatsraden,
Ch.SMOLDERS,

J.LIMPENS, bijzitters van de
S.FREDERICQ, afdeling wetgeving,

E.VAN VYVE, afdelingsgriffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer W.VAN ASSCHE, eerste auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

E.VAN VYVE. F.LEPAGE.